

Recenze k článku M. Hampla:

Článek (s rozsahem 9 stran včetně 2 tabulek) řeší problémy týkající se geografické organizace společnosti, snahy nalézt řád v geografické realitě a jeho hierarchického uspořádání od lokálních úrovní do úrovní globálních (podle měřítkového nebo vývojové kritéria). Autor se zaměřuje spíše na obecné zákonitosti výše uvedené organizace, přesto uvádí některé konkrétní modely. Uvažuje nad tím, jak lze prakticky využít teoretické poznatky; především se to týká regionalizace (nejen v geografickém smyslu, ale i např. ekonomickém). Článek je doplněn použitou literaturou, spíše cizojazyčnou.

Tento článek je psán odborným stylem a pro mnoho čtenářů bude zřejmě těžce srozumitelný. Autor užívá mnoho cizích slov, nejen odborných termínů, ale i takových slov, pro které existují v češtině srozumitelné ekvivalenty. Naopak v textu se nacházejí častá spojení původních českých slov, jejichž smysl není pro běžné čtenáře zcela jasný. Autor používá dosti komplikovaná souvětí, která prokládá navíc poznámkami v závorkách, což poněkud znemožňuje orientaci ve větě nebo v příslušném odstavci. Převážná část textu působí příliš monotónně, a to z toho důvodu, že podobné geografické články bývají oživeny tabulkami, schémata, mapkami apod. Názvy některých kapitol jsou na první pohled nesrozumitelné, jasnější význam jim lze přiřadit teprve po přečtení následujícího textu. Je obvyklé, že komplikovaně popsaná situace je doložena jednoduchým příkladem, který v čtenáři vyvolá představu něčeho konkrétního (např. nodální region). Ale to vše bývá základem odborných textů obecně. To jenom dokládá, že autor je kapacitou nejen ve svém oboru, ale i v jazykové a stylistické oblasti.

Článek je určen v podstatě pouze odborné veřejnosti, která má za sebou solidní geografické vzdělání, které by ovšem v tomto případě mělo být doplněno znalostmi z mnoha disciplín filozofie. Záleží také na tom, do jaké hloubky byl čtenář - geograf seznámen s teorií regionalizace již při studiu. Musím se přiznat, že s filozofií jsem se v rámci vzdělávání setkal jen okrajově, proto i já mám problémy tomuto článku zcela porozumět. V některých částech je dobré, aby se čtenář orientoval i v ekonomických pojmech či teoriích. Článek si tedy vyžaduje co největší pozornost při pročítání, aby se člověk dobral k podstatě věci. Přesto téma článku je mi blízké, protože se s problematikou regionalizace setkávám dosti často.

I když se výše uvedené poznámky jeví jako dosti kritické, neskrývám obdiv k Martinu Hamplovi, který se jako jeden z mála našich geografů snaží o zvědečnění geografie, přičemž se různými vědeckými metodami snaží o teoretické výklady empiricky získaných jevů a procesů. Autor napsal několik publikací a článků, přičemž celou řadu z nich jsem četl. Všechny tyto publikace se vyznačují stejnými charakteristikami jako recenzovaný článek. Autor se především zaměřuje na teorii, přesto pracuje s empirickými daty, pracuje často také s údaji týkajícími se obyvatelstva a jeho struktury, což je téma, které je předmětem mého odborného zájmu.

Předpokládám, že článek najde ohlas mezi akademickou veřejností, která se daným tématem zabývá nebo pro kterou to může být užitečné. Naopak text by určitě nenašel uplatnění v nějakém populárně-naučném časopisu; v tomto případě by autor musel sepsat srozumitelnější verzi svého článku anebo uvést názorné příklady. Podle mě je dobře srozumitelná především tabulka č. 2 týkající se řádovostní měřítkové diferenciaci.